

Jaarverslag 2021

Stichting Godly Play Nederland



Wat is Godly Play?

Godly Play is een benadering van begeleiding van de morele en spirituele ontwikkeling van kinderen, waarin de kunst van het gebruiken van religieuze verhalen en beelden al spelend wordt geleerd.

Godly Play is gebaseerd op de sensomotorische pedagogiek van Maria Montessori: het kind helpen het zelf te doen, met gebruikmaking van zintuigen en beweging.

De nadruk op spel is niet alleen een pedagogisch maar ook een theologisch uitgangspunt: je kunt over God praten en zo proberen te vertellen wie God is, maar God kan ook ontmoet en ontdekt worden in een spel van zoeken en vinden, luisteren en praten, creëren en verwonderen – door ieder mensenkind opnieuw. Het geheimenis van de verborgen aanwezigheid van God leren ontdekken is veel meer dan een cognitieve introductie in een traditie: het is een spel, een heilig en vrij spel.

Godly Play is ontwikkeld door Jerome Berryman en heeft zich al dertig jaar bewezen in verschillende contexten, met verschillende leeftijdsgroepen en in diverse kerkelijke tradities in Amerika en Europa. In de afgelopen jaren heeft deze benadering zich ook verspreid naar Azië en Afrika. Werd Godly play eerst vooral ingezet met kinderen, tegenwoordig wordt Godly Play ook in vele andere contexten ingezet. De methode en de verhalen van Godly Play zijn de laatste jaren voor een groot deel vertaald in het Nederlands en is ook hier uitgetoetst in verschillende contexten.

Doel van de Stichting Godly Play Nederland

Het doel van de Stichting is het bevorderen van de beoefening van het godsdienst pedagogisch concept Godly Play in Nederland. Dit doen we naar de kwaliteitsnormen van de internationale Godly Play Foundation. Alles wat verder rechtstreeks of zijdelings verband houdt met het bevorderen van de methode of het waarborgen van de kwaliteit heeft de Stichting daarbij voor ogen, net als het stimuleren en bevorderen van bekendheid, groei en kwaliteit.

De volgende zaken zet de Stichting daartoe in:

- a. het voorzien van- en het geven van trainingen Godly Play aan vrijwilligers en professionals van geloofsgemeenschappen en onderwijs
- b. inclusief hieraan ondersteunende werkzaamheden en werkgroepen;
- c. het waarborgen van de kwaliteit van Nederlandstalige teksten, materialen en trainingen
- d. het toegankelijk maken van teksten, materialen en trainingen
- e. het ondersteunen van het Nederlandse Gilde Godly Play, een groep van mensen die actief werken aan het doel van de stichting
- f. het mogelijk maken van de opleiding van gezellen
- g. het stimuleren en onderhouden van regiogroepen Godly Play
- h. opleiden en toerusten

Driedaagse basisverteltrainingen

De driedaagse basis-verteltraining is de officiële verteltraining die opleidt tot 'Godly Play-begeleider: verteller en deurwachter'. Godly Play is speels en creatief, maar tegelijk een intensief leerproces. Het is een kunst, die inzicht, een degelijke training, de nodige oefening en een leven lang aandacht vraagt.

Voor het jaar 2021 geldt het volgende:

- Trainingen voor de zomer van 2021 konden niet gerealiseerd worden door de maatregelen in verband met de COVID-19 pandemie.
- Er waren twee trainingen voor vakleerkrachten van PCGVO. Een training in Zwolle voor Noord Nederland en een training voor Midden Nederland in Zeist. Deze trainingen vonden plaats in oktober en november 2021. Ze werden steeds in twee delen gegeven: dag 1 en 2 op een aansluitende vrijdag en zaterdag, en op een losse zaterdag de derde trainingsdag.
- In oktober en november waren er twee trainingsdagen van de driedaagse basisverteltraining bij STEK den Haag. De derde trainingsdag zal plaatsvinden in begin 2022.

Introductiedagen

Op deze dag leren en ervaren de deelnemers meer over de verschillende genres binnen Godly Play en een eerste uitstap naar de achtergronden van Godly Play en de toepassingsmogelijkheden. Op deze dag beleef je wat Godly Play kan zijn voor jezelf of de groep waarmee je werkt.

Voor het jaar 2021 geldt het volgende:

- Ter voorbereiding op de driedaagse verteltraining in den Haag is er introductiedag geweest.
- Andere introductiedagen konden dit jaar niet gerealiseerd worden door de maatregelen in verband met de COVID-19 pandemie.

Kennismakingsbijeenkomsten

Tijdens de kennismakingsbijeenkomsten wordt een volledige Godly Play bijeenkomst doorlopen, waardoor de deelnemers hun eerste ervaring met Godly Play opdoen. De bijeenkomst wordt gegeven door een trainer of gildelid.

In het jaar 2021 zijn er geen reguliere kennismakingsbijeenkomsten geweest door de COVID-19 pandemie, die vanuit de Stichting is ingevuld. Wel zijn er in de voorbereidingstijd voor Pasen, Pinksteren en Kerst Zoom-bijeenkomsten aangeboden aan belangstellenden om met Godly Play kennis te maken. Met name de nadruk op het belang van verhalen vertellen en delen thuis was daarbij het speerpunt vanuit de Stichting. Juist in een ongewisse tijd van deze pandemie worstelt ieder op zijn eigen manier met vragen rondom existentiële grenzen. We geloven dat Godly Play Thuis (Godly Play at home) een echte bijdrage kan vormen om met deze vragen om te gaan en ze te uiten in familie-kring. Na de zoombijeenkomsten kregen de deelnemers een aftermail met materiaal waarmee men aan de slag kon thuis.

Opleiden, kwaliteit en borging.

In de kring van Godly Play (vertellers en deurwachters, kortom de begeleiders) ligt geen verhaal in het midden, maar de uitvoering van het werk zelf (1): het streven naar goede kwaliteit van het werk, inclusief (voorbeeldige) borging en verantwoording daarvan (2): het stimuleren en begeleiden van de spirituele ontwikkeling van kinderen.

Verantwoording en verdieping worden voor een groot deel geborgd in de verschillende vormen van intervisie vanuit de stichting, en door assessments.

Het zoeken naar goede en diepe kwaliteit van dit werk stimuleren we via het Gilde, de regiokringen, de werkgroepen en daarnaast door de verbindingen met de internationale Godly Play gemeenschap.

In het jaar 2021 zijn er in diverse regio's en ook landelijk regiobijeenkomsten geweest op een nieuwe manier, via Zoom of Teams. Dit voldeed aan een behoefte nu men meestal niet fysieke bijeenkomsten kon verzorgen. Er zijn verschillende thema's expliciet aan de orde geweest: verhalen vertellen thuis, Pinksteren, het belang van het aanbieden van christelijke taal, op verbale en non-verbale wijze. Het uitwisselen van ideeën opdat ouders van de kinderen uit de kringen, thuis met materiaal aan de gang konden gaan.

In september was er een landelijke verdiepende dag in Zeist speciaal voor de vertellers van het Leger des Heils. Daar was aandacht voor ontdekkend leren, starten met GP in de eigen geloofsgemeenschap en wat daarbij helpend kan zijn, en er werd vertelmateriaal vervaardigd.

Het Gilde

Het Gilde bestaat uit getrainde vertellers die meerdere jaren ervaring hebben opgedaan in een eigen kring, daarna twee jaar supervisie hebben gevolgd in een kring bij een trainer of een Gildelid en een assessment hebben doorlopen. Gildeleden hebben binnen de stichting tal van taken. Het Gilde is in het jaar 2021 minder vaak bij elkaar geweest. Er zijn vier ontmoetingen geweest met een deel van de groep waarbij er vooral aandacht was voor de eigen spiritualiteit in deze coronatijd.

Gezellen

Gezellen zijn zij die in de supervisie-fase zitten. De supervisie bestaat uit een traject van twee jaar, waarbij men elk jaar minimaal 4x bijeenkomt. In het midden van de bijeenkomst ligt bij toerbeurt het werk van een van de deelnemers. Dit is meestal een video-opname van een kring bijeenkomst Godly Play. Daarnaast is er literatuurstudie en bespreking. Na twee jaar doorlopen de gezellen een assessment waarbij zij op grond van hun kwaliteiten een min of meer specifieke rol in het Gilde kunnen krijgen. Een groep van gezellen gaat van start bij een groepsgrootte van minimaal 3 personen.

Voor 2021 geldt:

- er is behoefte aan het opstarten van een nieuwe groep voor intervisie. Deze is door COVID-19 pandemie niet van de grond gekomen. Niet alleen was het bijeenkomen daardoor verhinderd, ook het eigen werk onder de loep nemen was bijna niet mogelijk doordat GP kringen vaak niet doorgang vonden in dit jaar.

Regiokringen

Een Godly Play Regiokring ondersteunt de vertellers en deurwachters, zodat zij hun praktijk gemeenschappelijk ontwikkelen. Vertellers en deurwachters oefenen (nieuwe) verhalen. Zij brengen praktijkervaringen in om samen van te leren en ideeën op te doen. Vertelmateriaal wordt uitgewisseld en men ondersteunt elkaar in de vertelpraktijk. Wanneer iemand bijvoorbeeld in de eigen woonplaats geen begeleider/deurwachter heeft, kunnen anderen inspringen.

De regiokring komt gemiddeld zes keer per jaar onder leiding van een trainer bijeen. Wanneer er geen trainer beschikbaar is, kan een aangewezen gildelid onder supervisie van een trainer deze taak vervullen. Dit gildelid maakt deel uit van de kerngroep.

Er zijn diverse regiokringen actief:

- Apeldoorn olv Els Lagerweij en Mariska Litjes. Dit is een groep die zeer regelmatig bijeenkomt.
- Noord Nederland o.l.v. Diane Koehoorn als coördinator en Irma Visser. Deze groep komt met plezier bij elkaar. Men deelt verhalen, en maakt van tijd tot tijd materialen. Er zijn dit jaar dusdanig veel nieuwe vertellers bijgekomen in Noord dat er overwogen moet worden om er twee groepen van te maken op twee verschillende momenten en locaties.
- Den Haag o.l.v. Christi Loor. Vanuit STEK zijn er twee kringen die naast elkaar lopen, op dinsdagmiddag en donderdagavond. Zij komen viermaal per jaar bij elkaar. Men deelt verhalen, bespreekt thema's en leert verhalen. Men wisselt ervaringen uit.
- Noord Holland olv Irma Visser. Vertellers van Amsterdam tot Alkmaar komen bij elkaar. Er is niet een vast ritme. Men deelt verhalen en bespreekt deelaspecten van het werk van Godly Play, bijvoorbeeld: 'wat is de rol van deurwachter'. De wens bestaat de kring geregelder bij elkaar te laten komen.
- Utrecht voor het midden van het land tot aan Brabant toe, o.l.v. Trinette Verhoeven en Irma Visser als coördinator. Er is niet een vast ritme. Men deelt verhalen en wil geregelder bij elkaar komen. In 2021 was er een digitale bijeenkomst.
- Huizen o.l.v. Marjolijne Yska. Zij werken heel geregeld met elkaar en bespreken nieuwe verhalen en elementen van de achtergrond van Godly Play.
- Rotterdam e.o. is nog niet actief, maar wel betrokken in de ZOOM (webinars) van 2021.
- Rondon Deventer is er het plan opgevat een nieuwe regiokring op te zetten. Men start daarmee als de COVID-19 pandemie maatregelen in 2022 worden opgeheven.
- Zeeland heeft te weinig deelnemers om bij elkaar te kunnen komen als regiokring. Zij kunnen naar wens aansluiten bij andere regiokringen.

In 2021 zijn er extra activiteiten ontplooid door de beperkingen in verband met de COVID-19 pandemie: er waren diverse webinars in dit jaar, voor regiokringen, voor geïnteresseerde getrainde vertellers, voor geïnteresseerden in Godly Play en ter voorbereiding op Advent, de veertigdagentijd en Pinksteren in de kerk of thuis en op de wijze van *Godly Play at Home*. Na de webinars werd er materiaal beschikbaar gesteld aan de deelnemers voor werken thuis of in eigen kring. Er was veel animo voor alle webinars. Alleen de webinar voor de adventstijd had te weinig inschrijvingen.

Studiedagen

Jaarlijks is er een landelijke studiedag over een specifiek theologisch of onderwijskundig thema. Naast inhoudelijke verdieping is er op deze dag ruimte voor uitwisseling met andere vertellers. Ook in 2021 kon de geplande studiedag uit 2019 geen doorgang vinden.

Public Relations

Website

- Er is een begin gemaakt met het herindelen en redigeren van de website. In het jaar 2021 is men begonnen met het werken aan een nieuwe wensenlijst. Het plan is om deze in de eerste helft van 2022 te presenteren en in overleg met het bestuur wordt de website herzien. De websiteredactie bestaat uit Diane Koehoorn, Irma Visser, Marjolijne Yska en Willie van den Dool (onderhoud website).

Nieuwsbrief

De nieuwsbrief is dit jaar viermaal verschenen. Er werden aangeboden: verdiepende artikelen rondom de verschillende fasen van de bijeenkomsten van Godly Play. Er waren diverse interviews, kort nieuws, literatuurtips en de agenda. In 2021 functioneerde de websiteredactie tevens als redactiecommissie van de nieuwsbrief: zij bestaat uit Willie van den Dool als redactionele vormgever, Diane Koehoorn, Irma Visser en Marjolijne Yska. Voor het jaar 2022 zou men graag uitbreiding willen van dit team.

Flyer

In 2021 werd er gewerkt aan een relevante flyer en een folder, waarmee Godly Play onder de aandacht van een groter publiek gebracht wordt. De flyer willen we in 2022 beschikbaar maken voor alle vertellers en voor andere PR doeleinden.

Publicaties en andere netwerken in 2021

- Naast de nieuwsbrief die viermaal uitkwam is er in de zomer van 2021 een artikeltje geplaatst in de rubriek Opgevist in het magazine Petrus, van de Protestantse Kerk Nederland.
- In dit jaar is er intensief gewerkt met Vibeke Krommenhoek en Mariska Potters van het Leger des Heils in Nederland aan een verhaal dat past in hun traditie over heilig-zijn en heiligmaking. Dit verhaal wordt op diverse plaatsen en kringen verteld om het verhaal bij te schaven en af te ronden.
- In Amsterdam is het contact met de internationale Engelstalige Christchurch voortgezet totdat zij een training kunnen ontvangen met een trainer uit de UK. Tot nu toe waren er geen in/en uitreis mogelijkheden voor UK trainers.
- Er is een eerste contact gelegd met het Stadsklooster San Damiano te 's Hertogenbosch over Godly Play.

Materialen en middelen

Lesmateriaal

Tijdens de basisverteltraining ontvingen de aspirantvertellers een reader die door de trainers is samengesteld en bestaat uit achtergrondinformatie, literatuurverwijzingen en reflectieformulieren. Voor de mensen uit het openbaar basisonderwijs was deze reader meer toegespitst op hun werksituatie.

Verhalen en -boeken

Godly Play maakt gebruik van de Engelstalige verhalenboeken. Deze vertaalt zij in samenwerking met Godly Play Vlaanderen in het Nederlands. Een verhalenboek kan pas door een uitgever op de markt gebracht worden nadat zaken contractueel zijn vastgelegd tussen de uitgever, St. Godly Play Nederland en/of Godly Play Vlaanderen en de Godly Play Foundation in de VS.

In het voorjaar van 2021 is het vertaalwerk voor de uitgave van verhalenboek 4, met veel verhalen over het leven van Jezus, doorgegaan. Het boek werd in april 2021 uitgegeven door Averbode. Het IDGP uit Vlaanderen had de leiding in de vertaling met Katie Velghe en Hilde Pex. Irma Visser was vanuit Nederland hierbij betrokken. Een groot deel van de verhalen zijn bewerkingen van eerdere vertalingen door Christi Loor.

Vertelmateriaal

De stichting heeft vertelmateriaal in het bezit ten behoeve van het geven van trainingen en verdiepingstrainingen en -dagen. Vertellers kunnen materialen lenen voor hun praktijk. Vanwege slijtage is onderhoud en afschrijving noodzakelijk.

Waar mogelijk bemiddelen we graag in de aanschaf van materialen of stimuleren creatieve workshops of het maken van eigen materiaal in regiokringen.

In het najaar 2021 zijn er gelden gevonden voor een starterspakket voor de vertellers van de verteltrainingen van PCGVO. In het starterspakket zit: een buideltje met mensen van het volk van God; beschrijving voor het maken van een woestijnzak; materialen voor verhalen in de woestijnzak, zoals blokjes, rivieren en de Rode Zee; een DiY gelijkenis uit Letland met schildervoorbeeld en alle daarbij behorende materialen als vilten onderleggers, andere bijpassende (vilten) figuren, mandje, etc.

Ateliers en werkplaatsen

Getrainde vertellers mogen voor eigen gebruik materialen maken en gebruiken volgens de criteria van Godly Play vertelmateriaal. Het is door de Godly Play Foundation VS niet toegestaan om eigen gemaakte materialen te verkopen aan derden.

Vertellers kunnen materialen inkopen bij het Vlaamse atelier Baobob. Dit atelier richt zich specifiek op de Nederlandse en Vlaamse markt. Daarnaast staat het vertellers vrij hun materialen aan te schaffen bij andere ateliers wereldwijd. Vanwege regelgeving vanuit de Godly Play Foundation VS is het nu niet mogelijk een atelier in Nederland te starten.

Het atelier uit het verenigd Koninkrijk is gestopt met levering aan het vasteland van Europa door de Brexit. Uitvoeren is een administratief zware belasting geworden en daarom heeft men de export afgestoten. In Europa zijn dan nu nog de ateliers in Duitsland, Lindenwerkstaetten, en Letland, Valters, beschikbaar.

Doorverkoop vertelmaterialen

De vertelmaterialen en verhalenbundels worden door de stichting bij verschillende ateliers en boekhandels ingekocht. Deze worden tijdens verteltrainingen en studiedagen tegen kostprijs doorverkocht aan vertellers. In het jaar 2021 is er een donateursactie geweest rondom de uitgifte van het vierde verhalenboek. Deze actie was succesvol en heeft een bedrag van €2.032,00 opgeleverd en een tiental toezeggingen voor jaarlijkse donaties.

Bestuur

- In 2021 vond er een bestuurwisseling plaats. Taco Visser zijn plaats is overgenomen door Jenny van Hove- Frankruijter, werkzaam in Apeldoorn, woonachtig in Kampen. Zij heeft de voorzittershamer overgenomen van Irma Visser.
- Er zijn gelden nodig om de ambities van het bestuur te kunnen verwezenlijken. Het bestuur heeft verkennende gesprekken gevoerd met een fondsenwervingsbureau. Dit gesprek hielp hen bij het bepalen van een koers. Het bestuur heeft een nieuw beleidsplan gemaakt. Het vastleggen van het vijfjarenplan zit in een afrondende fase.